

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок
на національному рівні
(СПО об'єднань профспілок)

Майдан Незалежності, 2, Київ, 01001
Тел. (044) 205 76 41, 205 76 42 тел./факс. (044) 205 76 00
spo.fpsu.org.ua E-mail: fpsu@fpsu.org.ua, spop@fpsu.org.ua

23.06.2025 № 01-13/465-СПО

На № 04-30/18-2025/131890 від 05.06.2025

Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів

Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні розглянув лист Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів щодо проведення слухань у Комітеті на тему: «Чи потрібний законодавчо встановлений норматив робочих місць для працевлаштування ветеранів війни на підприємствах, установах, організаціях (державний, приватний сектор) та який?» та надає відповідні інформаційно-аналітичні матеріали, пропозиції до рекомендацій Комітету, а також інформацію про представників, які візьмуть участь у заході та виступаючих.

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

Перший заступник Голови
СПО об'єднань профспілок

Олександр ШУБІН

Інформаційно-аналітичні матеріали та пропозиції до рекомендацій Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, які планується схвалити за результатами проведення слухань на тему: «Чи потрібний законодавчо встановлений норматив робочих місць для працевлаштування ветеранів війни на підприємствах, установах, організаціях (державний, приватний сектор) та який?»

В умовах повномасштабної війни в Україні питання соціальної адаптації та професійної реінтеграції ветеранів війни набуває стратегічного значення. Вже сьогодні, за офіційними даними Міністерства у справах ветеранів, в Україні налічується понад 1,2 млн осіб, які мають відповідний статус. У перспективі, після завершення активної фази бойових дій, ця кількість може зрости до 4–6 мільйонів.

За даними досліджень громадських і аналітичних організацій, лише 20% з тих ветеранів, які зверталися до державної служби зайнятості, вдалося працевлаштувати. Проблема посилюється і тим, що лише близько 40% компаній мають досвід працевлаштування ветеранів, а понад 70% роботодавців не проводять жодних спеціалізованих тренінгів чи адаптаційних програм для своїх управлінців, аби підготувати їх до роботи з людьми, які мають бойовий досвід чи пов'язані психофізіологічні особливості. Особливо складна ситуація з ветеранами, які мають інвалідність: лише 16% осіб з інвалідністю в Україні працевлаштовані, тоді як адаптованих під їх потреби вакансій — менш як 5%.

Позитивним прикладом вирішення окресленої проблеми є діяльність Всеукраїнської профспілки захисників України, спортсменів та працівників сфер. Одним із ключових напрямів її діяльності є сприяння працевлаштуванню ветеранів. Спираючись на механізми Фонду соціального страхування на випадок безробіття, Профспілка забезпечує перенавчання та допомогу в пошуку роботи, що дозволяє кожному ветерану знайти своє місце в цивільному житті. Також Профспілка розвиває співпрацю з динамічно зростаючими бізнес-спільнотами. Як приклад, профспілка має статус стратегічного партнера бізнес-спільноти CEO Club.

Водночас, Профспілкою укладено меморандуми з рядом Благодійних організацій на працевлаштування у сфері виготовлення дронів. Проте, враховуючи стан здоров'я ветеранів, зокрема окреслений відсутністю кінцівок (особливо рук) та психічними розладами, більшість не може скористатися цією можливістю.

Враховуючи зазначене, Профспілкою залучаються психологи та здійснюється супровід психічної реабілітації. Це дає певний прогрес і надію на подальше працевлаштування ветеранам.

З метою створення правових умов для працевлаштування учасників бойових дій протягом останніх пів року до Верховної Ради України було

подано 3 законопроекти (№№ 12398, 13180, 13180-1), які пропонують вирішити згадану проблему шляхом додаткового квотування робочих місць для учасників бойових дій.

Такі ініціативи мають правильну мету — створити гарантований доступ ветеранів до праці. Водночас СПО об'єднань профспілок звертає увагу на низку позицій, які мають бути враховані для успішної практичної реалізації зазначеної ініціативи:

1. Окреме врегулювання питання працевлаштування на підприємствах, де переважають складні, шкідливі або небезпечні умови праці. Працевлаштування ветеранів, які мають обмеження за станом здоров'я або психоемоційним станом, на таких підприємствах може бути неможливим або ризикованим.

Довідково: В Україні налічується понад 700 тис. таких робочих місць, зокрема у металургії, хімічній промисловості, вугільній промисловості, енергетиці.

2. Окрім внесків або штрафів мають передбачатися стимули (наприклад, податкові пільги) для роботодавців, які добровільно створюють інклюзивні умови праці для ветеранів.

3. Запровадження нової додаткової квоти для бюджетних установ без відповідного фінансового забезпечення суперечить принципу збалансованості бюджетних витрат, що може поглибити вже існуючі проблеми з недофінансуванням установ охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

4. Необхідність перехідного періоду на період воєнного стану та один рік після його скасування.